

НАШІ ЮВІЛЯРИ

ФЕЛІКСУ МИХАЙЛОВИЧУ РУДИЧУ – 80 РОКІВ

Історія політичної науки – це також і історія її творців, долі тих, хто заклав підвалини її подальшого розвитку. Ми неодноразово повторюємо, що політологія зрівняно молода наука у сучасній Україні. Втім вже сьогодні ті, хто стояв у її витоків, відмічають поважні ювілеї. Ці живі класики політичної науки нині слугують безцінним професійним та особистісним взірцем для цілої когорти послідовників. За їх плечима – пройдений нелегкий трудовий шлях боротьби, наукового запалу, поневірянь та невтомної надії у пошуках відповідей на непрості запитання політичного буття.

28 жовтня цього року своє 80-річчя відсвяткував один із таких фундаторів вітчизняної політичної науки, ФЕЛІКС МИХАЙЛОВИЧ РУДИЧ – відомий український вчений, доктор філософських наук, професор, академік Української Академії політичних наук.

Народився він в м. Києві у сім'ї вчителя. Після закінчення філософського факультету Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка у 1954 році тривалий час працював на комсомольській та партійній роботі. Тож перш ніж розпочати плідну наукову працю, Ф.Рудич стає на ниву громадської діяльності, де здобуває неоціненний політичний досвід. Так, він був першим секретарем Київського міського ЛКСМ України, секретарем Київського виконкому партії, завідувачим відділом науки і навчальних закладів ЦК Комуністичної партії України. Ф.Рудич обирався депутатом Верховної Ради України, дев'ятого, десятого та одинадцятого скликань. Суспільно-політична діяльність Фелікса Михайловича відмічена численними урядовими нагородами, а у 2001 році Наказом Президента України – орденом «За заслуги» III ступеня.

Прагнення до постійного саморозвитку, відкриття нових горизонтів знань, штовхає Фелікса Михайловича до пошуків наукових істин. Впевнено та послідовно він проходить віхи науково-педагогічного зростання. В 1965 році закінчив Академію суспільних наук при ЦК КПРС, в цьому ж році блискуче захистив кандидатську дисертацію. З 1967 року - доцент. У 1985 році успішно захистив докторську дисертацію. З 1989 року - професор. В перші роки незалежності Ф.Рудич, як досвідчений практик та визнаний вчений, зосереджує свої зусилля на інтенсивному процесі становлення молоді на українських теренах науки про політику. У центрі наукових інтересів вченого постали актуальні політичні проблеми: методологічні питання політології; політична система та громадянське суспільство сучасної України; трансформація політичних систем у країнах СНД і Балтії, Центральної і Східної Європи; геополітика як наука: теоретичний і прикладний контекст; місце і роль України у новому геополітичному просторі.

Визначні наукові та організаційно-методичні здобутки приводять Фелікса Михайловича до відповідальної адміністративної роботи. З 1989 по 1992 рік він займає посаду директора Інституту політичних досліджень ЦК Компартії України, з 1992 року - завідувач відділу теоретичних та прикладних проблем політології Інституту політичних та етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України. Сьогодні цей Інститут, написання в його рамках колективних монографій, проведення наукових конференцій, круглих столів, диспутів не мислимі без творчого доробку Ф.М.Рудича. Саме під його майстерним керівництвом відділ став одним з авторитетних центрів політології в країні.

Характеризуючи роль політології в суспільному житті нашої країни, Ф.Рудич передусім наголошує на її навчально-просвітницькій місії, ревно відстоює необхідність викладання

політології у вищій школі, суспільну витребуваність знань про політику, що мають стати надбанням громадськості, частиною демократичної політичної культури українців. Оригінальні міркування й концепції вченого викладені у численних роботах, багато з яких слугують орієнтиром у світі сучасного політичного знання для молодших поколінь. За роки наукової роботи Фелікс Михайлович надрукував понад 250 праць. Серед них не можемо не згадати знакові для вітчизняної політичної науки наукові публікації вченого: «Чи багато влади потрібно владі?: Україна в контексті трансформації політичних структур в країнах СНД і Балтії, Центральної та Східної Європи» (К., 1998, 2010); «Політичні структури і процеси в сучасній Україні: політологічний аналіз» (К., 1995); «Політологія. Курс лекцій» (К., 2000); «Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку» (К., 2002); «Політичний клас у сучасній Україні: специфіка формування, тенденції розвитку» (К., 2010) та багато інших.

З творчою діяльністю вченого пов'язані не лише перші паростки політичного знання у незалежній Україні, але й перспективні напрямки їх розвитку у XIX ст. Успішно реалізовані оригінальні наукові проекти, якими керував Ф.Рудич: «Україна в сучасному геополітичному просторі: теоретичний і прикладний аспекти», «Громадянське суспільство в сучасній Україні: специфіка становлення, тенденції розвитку», «Політичне лідерство на постсоціалістичному просторі: національний і регіональний контекст» та багато інших. На часі його науковий колектив працює над проектом: «Політичний режим і народовладдя в Україні: проблеми взаємовідносин».

Вагомий внесок вченого в розробку теоретико-методологічних і концептуальних засад розвитку політичної науки і освіти, державних стандартів, типових програм, навчальних посібників і підручників, політологічних словників, енциклопедій та інших навчально-методичних матеріалів. Особливу увагу він приділяє підготовці кадрів викладачів, науковців, експертів, консультантів. Ф.М.Рудич - член експертної ради ВАК України з філософських, соціологічних та політичних наук (2000-2003рр.), член спеціалізованих вчених рад по захисту кандидатських і докторських дисертацій з політичних наук Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України, Інституту держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. Працелюбність, глибока ерудиція обумовлюють його участь в роботі редколегії часописів: "Трибуна", "Людина і політика", "Політичний менеджмент".

Вчений дбає не лише про розвиток політичної освіти й громадянської культури в Україні, але й про імідж вітчизняної політичної науки на міжнародній арені. Саме він представляв Україну на XIV Всесвітньому конгресі Міжнародної асоціації політичних наук (1988 рік, м. Вашингтон), Міжнародному симпозіумі "Роль держави в розвитку суспільства: Росія і міжнародний досвід" (1997 рік, м. Москва). Проходив наукове стажування в Австрійському інституті Східної і Південно-Східної Європи (1992, 1994 роки). Його праці відомі в Росії, Білорусі, Німеччині.

Рудич Ф.М. постійно підтримує та сприяє зростанню кадрів вищої кваліфікації, проводить плідну науково-консультаційну роботу з молодими науковцями. Професор підготував понад 20 докторів і кандидатів політичних наук, філософії. Наукова праця вченого дістала високу оцінку держави та громадськості. У 2008 році він нагороджений відзнакою НАН України «За підготовку наукової зміни».

Вітаючи зі славним ювілеєм, редколегія Часопису висловлює щире подяку Феліксу Михайловичу за значний особистий внесок у розвиток і зростання авторитету політичної науки, а також зичить щастя, довгих років життя, міцного здоров'я та нових звершень на науковій ниві!

*Бабкіна Ольга Володимирівна,
доктор політичних наук, професор,
завідувач кафедри політичних наук НПУ ім. М.П.Драгоманова*